

PATRU CĂRȚI DE BUZUNAR

Ceasul minții

Am întâlnit-o din nou, după atâta amar de vreme, pe Aurora pe stradă. Uneori hazardul ne joacă feste. S-a oprit fals mirată și mi-a întins mâna, plîindu-și ușor ochii. Și vântul a sfârâit, îndepărtându-ne capetele. Ne-am ștampilat amândoi câte un zâmbet cum nu se poate mai ambiguu, capabil să ascundă bine stări sufletești mocirloase. Într-o asemenea situație abia, îți dai seama cât de mică e lumea. Și o tristețe oarbă îți roade un colț al inimii, ca un vierme într-un măr răscopt. Mi-am ajustat un pic zâmbetul. Nu fără greutate. Pentru o fracțiune de secundă m-am prăbușit în întâmplările mincinoase ale trecutului. Care nu îmi mai aparțineau. O iubire de altădată e ca un nimb deasupra abisului. Monstruoasa memorie a peliculei a izbucnit cu o forță înfricoșătoare. Am revăzut-o imediat, somnoroasă și promițătoare, într-un pat de pe altă lume. Vechi clișee... Trecuseră anii. Eu unul nu izbutisem nimic, viața mea fusese un fel de bulă plină cu apă chioară, care încă se rostogolea pe o stâncă diabolic lustruită. Și asta e un vechi clișeu. Însă ea, care avusese din start un avans oarecare, devenise o stea oarecare. Încă mai strălucea, probabil. Nici nu vroiam să știu. Țineam pleoapele întredeschise, preventiv. Cât de mult aș fi vrui să fiu în cu totul altă parte. Nu chiar în garsoniera mea pustie, către care tocmai mă îndreptam, ci în mijlocul unui câmp, în centrul unui oraș zăpăcit de furtună. Și totuși, nu mă puteam desprinde. Fie și-așa. Am lăsat-o să-mi măsoare imaginea aproximativă din cap până-n picioare. Imagine prăfuită, fără valoare intrinsecă. Dar să revenim. Aurora îmi întinde mâna. I-o privesc înainte de a o atinge, apoi mă legăn de pe vârfuri pe călcâie. Nu înțeleg. Aceasta e o altă lume. Nu mai aparțin acestor timpuri umblărețe. Mi-e teamă să o ating. Am impresia că ceva neașteptat și neplăcut s-ar putea produce. vreo tumbă a universului, poate. Și, cum spuneam, monstruoasa memorie a peliculei desfășurate cadru cu cadru izbucnise: imagini fără nici o legătură între ele, dar al dracului de vii. Ici-colo, ea: cu degetul la tâmplă, cu pălăria pe ochi, cu pulpa abia întrezărită prin randevu-ul savant croit. Aș vrea să devin comunicativ, să mă consolez pe mine însumi cu niște vorbe deja perimate, ceva care să prelungească ușor clipa, ceva care să redea efemerului cuplu tonusul de altădată. Însă, în loc să-mi revărs nostalgia într-un șuvoi de cuvinte bine șlefuite, întorc imprudent capul. Observ o vietate care dă din aripi, un astru care privește chiorâș lumea, o furnică răătăcită printre perii de pe mâna mea. Aș vrea să fiu în cu totul altă parte. Mi-e sete. Ție nu ți-e sete? N-ai fi vrut să nu ne fi întâlnit? Să fi lăsat lucrurile să curgă. Poate cândva, cine știe, vom avea totuși ocazia să depănăm vorbe ușoare și seci într-un alt cadru, mai ferit de compromisuri. Zău. Dar așa? Ce pot face? La naiba. Bănu-

iesc ce mă așteaptă. Întind mâna. Simt cum îmi clanțane dinții.

A fost mai rău decât credeam. Degetele noastre s-au împletit o fracțiune de secundă, și apoi, reci, jenate, n-au știut cum să se despletească mai repede. Am întors iarăși capul.

Un bătrân, nu departe, și-a fluturat o mână. Gestul lui de lehamite nu mi-a plăcut. Aș fi vrut să fug. Dar nu mă puteam orienta. Habar n-aveam unde eram. Bătrânul stătea chircit pe un dâmb, de unde putea avea o imagine de ansamblu. Nu-i scăpa nimic. Așa cocârjat, părea el însuși un mare semn de întrebare. Mi-a trecut prin cap: decadența, ce privilegiu! Mi-ar fi plăcut să moșăi și eu în locul lui. Să vegetez fără să fiu conștient că mai trăiesc încă, luând drept proptea pentru suflet o rază se soare muribundă. Ce poate fi mai potrivit? Suferința aruncată la margine de tot și viața care-și continuă cursul într-un du-te-vino obosit și resemnat, dincolo de tine. Ioc cheie pentru poarta raiului. Sălășluind deci într-o incertitudine amenințătoare. Abandonat și nepunticios. Dornic să transforme fatalitatea morții în libertate. Rodul unui atavism istoric oarecare. Dar ce-mi pasă mie? Mă grăbesc. Trebuia să ajung undeva. Oare unde? Nici ea nu spune nimic. E timpul să deschid gura. Altfel nu voi mai putea pleca niciodată. Presimțeam că am să te întâlnesc. Poate nu chiar pe tine, poate pe altcineva, la fel de evocator sau mă rog, douăzeci și cinci la sută la fel de evocator. Nu știu, ceva presimțeam. Mă privește amuzată. Mi se răsuște limba în gură. Vine din altă lume, înțeleg. Atunci de ce se ridică pe vârfuri și își apropie încet buzele de ale mele? Ar trebui să o rup la fugă. Să urc iute în autobuz, să mă prăbușesc pe o banchetă și să mă las trezit la realitate de zgomotul motorului. Să-mi imaginez moșăind că ai murit de mult. Timpul nu e ceea ce credem. Nu se lasă el șmecherit cu una cu două. Să-mi șterg o lacrimă și să-mi văd de drum. Să-mi amintesc ca prin ceață o plimbare braț la braț, de-a lungul unui bulevard cu nume apocaliptic. Autobuzul duduie. Sunt copleșit de treburi, de misiuni, e musai să respect anumite înțelegeri. Dă-mi drumul. Sunt nevoit să-mi întrerup reveria și să intru în cerc. Înțelege. Autobuzul claxonează. E pe cale de a se îndepărta. Mai am trei clipe la dispoziție. Îmi încordez un mușchi, apoi altul. Mă mișc prin praful lipicios. Mă împiedic. Bătrânul ridică o sprânceană. Un mărăcine înjunghiat tresaltă și-mi taie elenul. Praful mă învăluie... Căde o cortină peste ghemul de imagini abia trezite la viață. Să dispar pe coclauri cu autobuz cu tot, brusc. Și în jur să se întindă deșertul. Degradarea lumii să fie absolută. Mi se face frică. Strig. Dar n-are cine să mă audă. Atingerea buzelor ei îmi dă ceasul minții înapoi.

Trepte spre fundul mării

Din pereți se dezlipeau fulgi de tencuială, acoperind podeaua cu un strat dens, amestecat cu bucățile de lut aduse de tălpile clienților. Semnele unui zugrav visător, coarne, brăduși stafidiți, decorau după puteri colțurile neatrinse de igrasie. Acolo unde căzuse tencuiala se puteau număra cărămizile, feliile de mortar printre care scoabele de susținere dădeau cu nasul. Lumina se prelingea cu zgârcenie prin crăpăturile obloanelor. În tavan, mereu, jucau umbre, după toanele unui muc de lumânare. În

lașa uşii, pe trotuarul îngust se împleteau câteva dungi ciudate, un fel de urme de şenile ale unor mijloace de transport care se ridicaseră la cer. Streaşina înverzise, azvârlind în aer smocuri de vegetație luxuriantă. La cea mai slabă adiere mângâiau obloanele, dând uneori intrării înfăţişarea unui fund de seră. La baza clădirii se căscau găuri de guzgani pe care tracătorul atent avea grijă să le ocolească, nu fără temei: pe acolo răsăreau adesea căpăţâni poficioase, urechi clăpăuge, izbucneau hohote drăceşti. Uneori, un iz de mortăciune ieşea prin găuri, ca pompat, şi pisicile care adulmecau în preajmă leşinau. Obloanele hârbuite, bâfâitoare, aruncau ocheade înăuntru, pe unde lemnul se facuse praf. Razele învăşaseră să cadă oblic prin cele două inimioare ferestruite cam la zece palme de marginea de sus. Vitrina, deşi cu geamul zbârcit de câteva lovituri de pietricele, izbutea uneori să ademenească puşti cu smoc în frunte sau chiar lăptoase domnişoare, bărboşi mici-meşteşugari, cărăuşi ţepoşi, trăgători de cotigi cu părul vâlvoi. Asta şi datorită faptului că în pervazul lat, întărit cu un strat de țişle, era pusă la vedere o interesantă revistă plină cu poze de tunsori fistichii, foarte veche, dar mai rezistentă decât papirusul, alături de nelipsita mandolină şi borcănoiu cu lipitori, între care se lăfăiau două flamuri prăfuite, imortalizând vag Olimpiada de la Melbourne. Când vârful ascuţit al vreunui steguleţ atinge coardele destins ale mandolinei, liniştea se spargea ca o băşică de săpun parfumat. În mijlocul încăperii trona scaunul de lemn rotativ, scârţâitor, în speteaza căruia era înfipt un pinten metalic, ridicat ameninţător, deşi vârful-i bont era înfăşurat în hârtie. Braţele curbate ale scaunului dădeau o oarecare impresie de stabilitate în univers, te puteai aşeza liniştit, lumea avea să gonească mai departe, fără să te azvârle jos în trecere. Pe seară, când sulul de hârtie dispărea, la flacăra lumânării, ba chiar şi dimineaţa foarte devreme, rezemătorul lipsit de protecţie părea un creştet pleşuv. Formidabila teşire pe care o suferise de-a lungul perindării, destul de line în fond, a mii de capete încoronate cu şuviţe mătăsoase, laţe, meşe, ciufuri, smocuri, bucle, codiţe, cărlionţi, ba chiar şi peruci, ieşea în evidenţă. Găurile minuscule, săpate cu trudă de carii harnice, făceau cu ochiul. Aproape lipit de scaun străjuia godinul, marca Nădrag, făurit din materiale menite să dureze o veşnicie, la gura căruia se încălziseră milioane de vorbe. Când îi era foame, când îşi termina cărbunii din burtă, plescăia, fâşăia, râgăia. Multe ciozvrte de miel gustase limba lui de foc, alese cuvinte răstălmăciseră urechile lui de fontă. Grilajul din jur forma un cerc perfect din care lumina, prinsă ca într-o adevărată gaură neagră, nu izbutea să scape. În schimb, dreptunghiul de lemn de sub chiuvetă, pe laturile căruia se lăfăia muşegaiul, înviorat zi de zi de picături prelinse la intervale regulate, strălucea. De-a lungul burlanului întortocheat se veştejeau, bine lipite, poze cândva colorate. Se puteau distinge urme de peisaje odihnitoare, vedete rânjind prevestitor, răsucindu-şi mustăţile în furculiţă, aruncându-şi pletele peste umăr, mângâindu-şi bretonul, sărutându-se pătimaş printre bucle.

Seara, pâlpăirea lumânării trezea din amorţeală animozităţi nebănuite, născând subiecte de discuţie nesperate. Abia când îşi dădea duhul, întunericul puţin căscat de becul de vizavi, năvălind prin inimioarele obloanelor, aducea cu mare greutate pacea între spiritele încinse. Jocul de table afumate răsuna până departe. Măinile, poate şi din cauza aerului cuprins de fierbinţi, se frământau mai abitir, tulburarea pune

stăpânire pe mințile ascuțite ca briciul. Piesele tocite săltau greoi peste triumphiuri. Asperitățile degetelor netezeau zarurile de os găurit, cu puterea unui glaspapir. Câte un inelar îngrijorat se ridica la tâmplă în răstimpuri, falangele ca niște crengi în creștere se zbuciumau pe mătăanii.

Prosopul vânturat cu dibăcie ucidea câte un pumn de insecte îndrăznețe. Animându-se ca o păpușă trasă pe sfoară, Onic se răsucea în jurul spetezei înalte, retezând din zbor firele de păr răzlețe ale omului moleșit acolo. Podeaua trosnea tot mai stins. În scurte pauze de lucru cei doi se priveau pe sub sprâncene cu ajutorul oglinzii. Își vorbeau printre dinți, repezit. Umbrele li se zbenguiau pe zid. Părea o foarte complicată operație. Pacientul răsufla tot mai greu, broboane mari rășăreau pe fruntea chirurgului. Lumina se vâra indecentă, printr-o mișcare ondulatorie, până la organele expuse, luneca pe ceafa descoperită, pe sub șervetul alb, în colțurile căruia, la stânga și la dreapta, se iveau pete ca de sânge. Instrumentele odată folosite erau lepădate într-o tavă, cu pocnet metalic. Mirosea a alcool camforat, a bandaj uzat, a compresă imbibată cu spirt. Perdeaua de tifon agățată cu pioaneze de tocul ușii răbufnea în momentele cheie. Flacăra lumânării stâlcea imaginile din oglindă. Umbrele fețelor de jar ale călăului și ale condamnatului se încrucișau. Onic executa întoarceri măiestre, adăuga în mare viteză o picătură de balsam, plămădea în palme, ca pe o turtă, săpunul, fricționa viguros, reteza cu precizie. Pereții se urâteau din cauza aburilor izbucniți din fierturile puse pe sobă.

Când paznicul din colț, fluiera agitându-și băta, Onic, nu fără strângere de inimă, urmărea atent isprăvirea lumânării. După ce își petrecea ultimul client până la ușa, căska îngândurat, balansându-se de pe vârfuri pe călcâie. Clientul se îndepărta cu pași mici, bătrânești, cumpăniți. Trimițându-și înainte umbra să adulmece, cobora zgribulit treptele, care dacă nu ar fi fost retezate de poteca pietruită s-ar fi oprit în fundul mării, și se pierdea în mulțime. Afară, pe banca zbârcită, rezemată cu două proptele suferitoare, un motan molatic, nădușit, căska și el, ghemuindu-se, deformându-și trăsăturile. Praful plutitor îl lua în brațe. Bolovanii tociți, presărați la întâmplare, căpătau, pe măsură ce razele rărite intrând cu capul în crengi se rostogoleau pe olane, înfățișarea unor autentice ruine.

Omu'

După ce i-a tras o înjurătură cumnatului Mitici, poreclit Cracă, de când picase din nuc, a luat-o agale către stația de autobuz. Pentru că e sâmbătă, magazinele sunt închise cu excepția cofetăriilor și a cârciumilor. Pe străzi trec puține mașini, cu excepția alaiurilor de nuntă, rare și ele; dar orișicât, îi place să audă chiuiturile vreunei țate, care capătă un ecou formidabil printre blocurile înalte, pe la răscruci. Caută din ochi mireasa și-și dă în gând cu părerea: Frumoasă pațachina! Uite-o și pe-aia! Îi arde de măritiș! Ultima oară când fusese și el la o nuntă fusese ăl mai prima. Băuse unșpe kile de vin, bașca țuica. Nunta cui să fi fost? A lu' nea Gheață Măcelaru' ori a lui Troică Bulangiu'? Lua-i-ar gaia pe-amândoi!

Din când în când o pală de vânt mătură praful. Îl mătură și i-l bagă în gură, odată

cu semințele pe care avusese grijă să și le cumpere pentru drum de la o țigancă din colț. A dracului... și nici prăjite nu sunt. În stație, lumea stă în soare, ascultând posomorâtă o melodie grecească, dată la maximum de unu' cu tarabă de muzici. Nu e cine știe ce, dar nici rea nu e. Autobuzu' ioc. Așa că ce se gândește? Să bea una mică, ca omu'. În bodega de vizavi miroase a trăscau de-ți cad măselele. Dă un rachiu de drojdie mic peste cap, se strâmbă și, zărindu-și chipul schimonosit în oglindă, mai s-o ia la fugă. Bărbatu' tre' să fie puțin mai frumos ca dracu', zicea parcă baba Mogoșoia... sau nea Zimbru? Doi dăștepți. Iese, aruncă o ochire de-a lungul drumului. Ioc autobuzul mă-sii. Mai ia una mică, una mare și încă una mică. Pute, da' nu e sfârșitu' lumii. Și numa' ce apare nea șoferul cu rabla. Dă-i și fugi! Gâfâind, traversează taman la vreme, își face loc cu coatele, calcă vreo două boite pe bombeu, îl înjură pe-un mârlan care se cocoșește cu un sac cu găini în spinare, și se lasă să cadă ușurat pe scaun. Autobuzul o ia încet, tronca-tronca, pe tarlăua care fusese cândva parc, o ține printre blocuri cenușii, cârmește pe lângă gropi, trece prin cinci băltoace și se oprește scârțâind din frânele defecte chiar în buza Gării, al cărei ceas stă ca prostu'. Omu' îl înjură de mamă, vâra mâna după semințe, găsește una, o bagă în gură chiar în clipa în care vântul jucăuș dă și el cu mătura. Că dacă nu el, cine? Se duce la tabel, se chiorăște o vreme, se sucește, se învârtește, întreabă un băgător de seamă. Mai e niscăi vreme pân' la tren. Ce dracu' să-i faci? În bufetul gării un șmecher sparge sticle. Păi! Lui i se face foame. Își cumpără o porție de fasole făcăluită peste care proasta îi proptește un cârnaț țeapăn și umplut cu paie. Mestecă omu' în silă, numai în dinții din față, că ăilalți să te ferească dumnezeu, se șterge cu felia de pâine uscată la gură, râgâie voinicește și se duce la tejghea. Ei, ăștia măcar au tescovină. Fasolea aia sărată, mă-sa pe gheață, i-a făcut o sete neică, de-ar bea și apă chioară. Ia două mari, una mică și încă două mari, și se mai liniștește. Dar tot n-a trecut vremea. Iese pe peron. Dintr-un difuzor scorojit, se revarsă o melodie indiană sau turcească prima întâi, care bine dispune publicul călător. Își cumpără un pumn de semințe, să aibă pentru drum. Lipăie la o țâșnitoare, dă cu piciorul într-o javră, se scobește în nas, coboară la subsol să se ușureze, ca omu', dar nu zăbovește cât ar pofti pentru că pute. Și mai face o plimbărică de-a lungul peronului, gata să intre în vorbă cu vreun cheferist. Că de mic i-au plăcut lui cheferiștii și trenu'. Trenule mașină mică. Tu ești Nelu, eu sunt Gică. Ia fă cînste c-una mică. Mare-i grădina... Nici picior de cheferist, observă el. Ce draci de gară-i asta? Doar două navetiste pricăjite pe o bancă, trei soldați trăgând la aghioase grămadă într-un colț, un moș cu gura plină, și în rest... bomboane agricole cât vezi cu ochii. N-ar fi rău un hectar de floarea-soarelui. Ar trebui să se gândească la asta. S-ar umple de bani. Ochiul dracului. Uite-o colea și pe Maricica. Asta-i în stare să omoare omu' cu fleanca. Noroc că belește ochii în altă parte.

Trenul intră cotong-cotong în gară. Călătorii, gândindu-se fiecare în felul său la măriștea acestei lumi, se canonesc să se cașere pe treptele supraînălțate. Își fac loc printre papornițe, se strecoară cum pot printre pasagerii moțăiți, printre jucătorii de table, pe lângă plozii care nu știu decât să orăcăie, pe lângă nașu', pe lângă flăcăii care-și beau aldămașu", se cuibăresc și așteaptă. Și așteaptă până la Sfântu' Așteaptă.

Și dealurile și văile curg pe lângă trenu' care se întoarce iar de unde a venit.

Împuns cu ciocul de o barză, vântul o ia și el din loc în direcția opusă, spre celălalt capăt al acestui tărâm plin de promisiuni. Cel puțin așa visează omu' adormit cu capul pe umărul unui călător bătrân care nu mai știe nici el, în somn, unde se duce. Și nici de unde vine.

Fantoma de la Operă

Ieșeam pe balcon în răposarea zilei pentru că simțeam nevoia să plimb ceva prin fața ochiului și, cum balconul se deschidea către Operă, mă distram, cum s-ar zice, privind fracuri și coafuri, vânzători de castane, de bilete cu suptapreț. Până când, nemairăbdând, urmărit de plânsul unei siameze, am acceptat biletul plictisit intins de mister Calumet și m-am dus să văd un spectacol. De atunci m-am deprins să merg în locul lui în fiecare miercuri. Mister Ciubeică scăpa de mine și eu, după ce îi mulțumeam pe tonuri cât mai înalte, eram cel dintâi în sală, cu urechile ciulite, cu privirea ținută. Era o vreme în care vestitul tenor Boccanegra făcea ravagii printre... printre... nu știu printre cine. Erau fel de fel de opere: **Le domino noir**, **Forța destinului**, **Clopotul scufundat**, **Somnambula**. Costumele și machiajul închipuiau o lume, alta, ce mai, ce mai lume! Acolo era de mine. Pe furiș mă așezam cât mai în față cu auzul încordat spre **Muta din Portici** sau **Așteptarea** sau **Portretul zâmbitor**. Seara le povesteam liftierului în schimbul unui absint trezit, fredonând spre exemplificare o arie care nu-mi ieșea din cap, din **Le fils mal gardé**, asta e. Pe stradă treceau unul după altul vânzători de laudanum, de trufe, de migdale amare. Toți aveau vocea mai bună ca a mea. Ce să mai zic de blănarii care strigau cu gura plină după clienți. La cel mai nevinovat semn din sprânceană se repezeau să mă îmbrace și eu, înăbușit de mărfuri, mă retrăgeam cu spatele și nimeream în piață lângă un acrobat care mă lovea peste față cu mâna făcută ghemotoc, lângă un frânghier suspinător unde nu mai era loc, zarzavagioaicele plesneau din toate direcțiile cu frunze nemăsurate, vâjiitoare, peste caldarâm, înroșindu-l, gunoiul se aduna maldăr, înghițindu-mi poalele balonzaidului care se ponosea văzând cu ochii. Cuprins de hai să zic, sentimente, căutam să mă refugiez la subsol, împiedicându-mă pe scări de picioarele ologilor care cerșeau pe limba lor, pătrundeam pe culoare cimentate, treceam în revistă kilometri de closete publice lovindu-mă de necunoscuți satisfăcuți, de escroci, de trubaduri care aveau la chiasse, o luam la fugă săltăreț mutându-mă de pe un picior pe altul din cauza unor nervi, unor varice, și mă trezeam en tirant mon heleine în hala de carne ajunsă într-un hal, unde mă izbeam de hălci de oi, bucăți de cal ce se bălăngăneau în cârlige, experții coborau satâre prin oase, peste butucii înveseliți cu etichete late, porfirii, întrebam de drum, gospodinele întindeau mâini către încolo și către încolo, caracatițe. Mă târam târziu, învăluit în ultimul oftat al amiezii, până la Rigoverdi Mutti, basul cu vocea de bronz, și Lala Erztatz, primadona fără pereche. Li se cășunase nu știu de ce, să nu interpreteze la bis decât **Chi soffre sperti**, între Zaza și Rienzi, Thais și Iris. Uite-l dragă, pe moș ăla, prophète du malheur - râdeau plasatoarele, recunoscându-mă ca pe-un cal breaz. Mă învățasem. În pauze încercam să comunic cu anumite persoane, în hol: deschiderea a fost prost jucată, nu-i așa?

desfășurarea scenică a lăsat de dorit, zău, solo-ul de clarinet a fost lipsit de suplețe, nu credeți? au fost probleme de sincronizare între dirijor și solistă, nu? nu? Nu? Mă trezeam din vorbă-n vorbă la Café Auber unde vecinul de scaun își etala placa dentară mobilă, veche, spârcâind înghețata înapoi în pahar, îndelung. Îmi întindeam picioarele chinuite și stăteam așa dezmořit ca o mătă, scărpinându-mă discret în coaste cu tocul ochelarilor. Adeseori pe masă răsărea câte o șopărlă rumenă care privea fix în urma florăreselor bucălate ce ademeneau flăcării tomnatici, chiuind, cu părul câlțos, legat cu panglici care fluturau amenințător. În buzunarul de la piept aveam un creion Gong. Îl scoteam grăbit și le făceam semne cu el, pentru că era colorat și speram să se vadă bine, mai bine ca mine, ca mâna mea, dar ele nu mă zăreau și treceau înainte bocănindu-și galenții. Intram asurzit la Café Lully strângându-mi foaia de ceapă sub bărbie, gata să înghit picătura de Marie Brizard care îmi dădea dureri intestinale. Se apropia seara, sec, fără nici un eveniment metereologic. Dădeam fuga la Operă să văd ochii desfăcuți, încercânați, pliați, striăți, lăncile de cauciuc, mustățile motănești, sânii falși. Se juca **Amurgul zeilor, L'enfant et les sortilèges** și **Căsătoria și Dragostea celor trei portocale**. Parcă toate deodată. În pauze murmuram cunoscător: asta da partitură, patru flaute și un piccolo sunt într-adevăr soluția cea mai rezonabilă, cum vi se pare acest Naso Papantonio, acest Spiros Galadopoulos? Vocea naturală, nu prea dramatică, dar un pic statică. Mie mi se pere pur și simplu genial, asta e metamuzică, nu credeți? Nu? Urma un **Fra Diavolo**, terifiant, zduncinător, evocator. Asta mă dădea peste cap și, transportându-mi ideile defuncte, ca un cioclu, mă prăbușeam sfârșit pe un scaun, speriat de strigătele lumânărilor, lângă un holtei cu buzele botului de mops puse pe discuții: am să verific în calendarul bisericesc, aveți dreptate, de asta depinde înaintarea noilor linii melodice pentru juma' de secol de acum încolo. Îmi vorbea privind cu nesaț neputincios pulpele unei chivute urlătoare. Ce efect o avea oare rodia asupra creșterii? eu, de când cu pensia, tout de même, iau vitamine Be Be, dar sunt așa de dificil de îngurgitat după masă! Rîdicați centrul limbii către palat, îmi ofeream eu părerea, cu buzele vopsite cu picățele de cabernet. Ce palat? Care palat? Miercurea, când Opera era în toi, simțeam tot mai acut lumina agresivă, rubinie, care mă ostenea subit. Doar chioșcurile, scrumul din foaiet, mai punctau câte ceva. Treptat ajunsesem la modernism, experimente cu marimbe și instrumente japoneze, ce mai. În hol, în pauze, răgușeam în dreapta și-n stânga lăudând cele două pianе, criticându-l aspru pe un Ravel poticnit la ora spaniolă, puricând defectele unui tremolo. Mezzo-soprana e nevasta dirijorului, fără doar și poate! Îmi striga cineva în ureche plin de seriozitate și adânci cunoștințe. Ieșeam afară să iau o gură de aer, făceam un tur, mai lingeam o vitrină. Eram însă luat în primire de o mulțime de gură-cască, la înghesuială eram confundat cu nu știu ce personaj, cu Jean Valjean poate, mă puneau pe fugă tot arătându-mă cu degetul - uite-l nene, ăsta-i ! Capătul operei prelungi, tragice, cădea de pe scenă, se apropia ca din neant, cu găvane fumegânde, cu pumnal poleit. La Café Auber, un refugiat din străfundurile continentului ținea să îmi facă o expunere despre speculația valutară pasivă, la vedere și la termen. Evoluția cursurilor? piețe de schimb? împrumuturi? franci elvețieni? dobânzi? clauze? Pardon? Extraordinar este faptul că doar cel care are prieteni sus, la un anumit nivel, nu se teme de criză.

Pardon? Se hotăra să plece en faisant d'absurdes salamalecs, aruncând priviri fluctuante pe sub sprâncenele încrucișate către oamenii de ordine și bolurile de cristal în care înotau lin peștișorii trandafirii fără să știe ce-i așteaptă. Unde să mă duc? - asta era întrebarea sâcâitoare care mă împingea **andante**, proaspăt ieșit de la **Elixirul dragostei**, până în pragul Bourgamlux unde, amestecându-mă cu pensionarii mocăiți, cu lulele ridate totuna cu mutrele, așteptam cu nerăbdare ziua plății, cu bărbia în baston, cu mâna lustruită pe un șirag de mătăanii găsite, ce noroc, deget cu deget, până la zece degete. Liniște, durabilitate, fernerie, granit de parc, statuete găinășate, zâmbete sub nasuri acviline și țipete de papagali: Qui es-tu, qui es-tu? Strănutam, hârâiam, mototoleam un ziar, dădeam cu piciorul unei cutii de carton. O luam din loc la cea mai slabă adiere. În hol, mă învăluia mirosul fotoliilor de piele, al mingiilor de cauciuc duse în vârful arătătorului de tinere cu fuste scurte: opulență, stil și anvergură. Domnul dorește? - se răstrea recepționerul plictisit și rumen. Înșfăcam o pernă roșie sub care mă piteam pentru ferchezuala de după-amiază, să-mi storc un coș, să-mi smulg un fir, să beau tutun. Apoi îmi făceam apariția în cafenea ținând cu privirea în echilibru tava ospătăriței care criarit raca sur quelqu'un, acoperind pentru câteva momente cu vocea deloc neglijabilă clinchetul paharelor, ciocăniturile zarurilor, hohotul absent, sorbiturile, miorțăitul gramofonului. Prin geam reclamele înflăcărare, zăpăcitoare de cap, mimau inestimabile giugiuleli deasupra cinematografului Purcell. Descumpănit, căutam un loc cât mai întunecos, printre acvaforiști căzuți în meditație, acuareliști fardați, cu scâncet în glas, și domnișoare motocicliste visătoare. După colț se ținea un curs de popularizare, un ceva doct despre clavicembal și celestă, se lăudau afișele. Mă repezeam subit interesat, cu perna roșie uitată în brațe, și înțepeneam în partea opusă ferestrelor ascultând ațipit. Giugiuleli și celestă și neștiință de carte. O mistuire fără nume îmi măcina simțurile, pe scaunul de lemn, în sala vastă. Îmi venea greu să mă mai urnesc, renunțam chiar să mă arăt la spectacolul de miercuri. Îmi trimiteam doar imaginația încă activă să bântuie pe scenă: le fantôme de l'Opéra.